

BirdLife Suomi ry BirdLife Finland rf
Annankatu 29 A 16, 00100 HELSINKI
Puh. (09) 4135 3300, fax (09) 4135 3322
toimisto@birdlife.fi - www.birdlife.fi

Ympäristöministeriölle

Asia: lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi Sallatunturin kansallispuistoksi (Diaarinumero: VN/25874/2020)

[<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=45c85084-9bc3-412c-9641-7cc79aefa913>]

BirdLife Suomi ry kannattaa valtaosin hallituksen lakiesitystä. Kansallispuistot ovat merkittävä osa maamme luonnonsuojelualueiden verkostoa ja tärkeitä luontosuhteen ja ympäristökasvatuksen kannalta. Lisäksi ne ovat tärkeitä luontomatkailukohteita sekä kotimaisille että ulkomaisille matkailijoille.

Esitämme muutoksina lakiesitykseen kansallispuiston tuntuva laajentamista, luontovaikutusten arviointia ja edellytämme alueen linnuston huomioimista erityisesti jatkosuunnitteluvaiheessa.

Kansallispuiston raja- ja laajuus

Uutta kansallispuisto esitetään perustettavaksi noin 9965 hehtaarin laajuisena ja se sijoittuisi kokonaisuudessaan jo valmiiksi suojelluille, valtion omistamille alueille rajauksen noudattaessa Sallatunturin luonnonsuojelualueen rajoja.

Kansallispuistot ovat tärkeitä hankkeita, joilla voidaan hillitä luontokatoa ja lisätä suomalaisten luontotietoisuutta. Niihin liittyy kuitenkin myös haasteita luonnolle. Suojelualueen muuttaminen kansallispuistoksi saattaa jopa heikentää luonnon monimuotoisuuden suojelutilannetta nykyisestä: runsaasti lisääntyvä kävijämäärä samankokoisena pysyvällä alueella lisää luonnon kulumista ja eläimille aiheutuvaa häiriötä.

Esitämme edellä mainittuun viitaten kansallispuiston huomattavaa laajentamista. Potentiaalisia laajentamissuuntia olisivat erityisesti länsi ja etelä, jossa varsinkin lähellä sijaitsevat jo valmiiksi suojellut valtion luonnonsuojelualueet (Vilmatunturin luonnonsuojelualue ja Löytöjängän-Suksenpaistama-aavan soidensuojelualue). Lisäksi olisi tärkeää liittää kansallispuistoon läheiset Ruuhitunturin ja Palotunturin maastojen metsät, joista valtaosa on tällä hetkellä valtion omistuksessa. Mahdollisuuksia laajentamiseen löytyy muualtakin. Laajempaa kansallispuistoa arvostaisivat myös kauempaa saapuvat retkeilijät, joille laajennus tarjoaisi mahdollisuuden suunnitella pidempiaikaisia retkiä alueelle.

Monilla vanhan metsän lajeilla menee Suomessa huonosti ja Itä-Lapin osalta talouskäytön ulkopuolella olevaa metsää on vähän – erityisesti laajoina, yhtenäisinä alueina. Vanhojen metsien suojeleminen on keskeisen

tärkeä työkalu myös luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa. Tämä on tärkeä peruste kansallispuiston laajentamiseksi.

Pidämme välttämättömänä, että kansallispuistohankkeesta tehdään luonnon monimuotoisuusvaikutusten arviointi. Arvioinnin tulisi sisältää paitsi nykytilanteen säilyttäminen myös lakiehdotuksessa esitetyn vaihtoehdon ja muiden kansallispuistorajausvaihtoehtojen toteuttamisen vaikutus luonnon monimuotoisuuteen.

Linnuston huomioiminen

Perustettava kansallispuisto kattaa kokonaan Suomelle tärkeäksi lintualueeksi (Finnish Important Bird Areas – FINIBA) luokitellun Aatsinki-Onkamon (FINIBA-alue 920029) alueen. FINIBA-alueet ovat kansallisesti merkittäviä uhanalaisten, silmälläpidettävien ja kansainvälisen erityisvastuun lintulajien pesimis- tai kerääntymisalueita. Aatsinki-Onkamon alue on luokiteltu FINIBA-alueeksi monipuolisen vanhojen metsien pesimälinnuston vuoksi: alueelle pesii mm. pohjantikkoja, palokärkiä, helmi- ja varpuspöllöjä, metsäkanalintuja sekä kuukkeleita. Edellytämme alueen linnuston elinolosuhteiden turvaamista alueen käyttöä suunnitellessa (erityisesti hoito- ja käyttösuunnitelmaa laadittaessa).

Kannatamme pienriistan pyynnin kieltämistä ulkopaikkakuntalaisilta, mikä voi vähentää metsästyspainetta ja hyödyttää metsäkanalintujen suojelua.

BirdLife Suomen puolesta

Helsingissä

26.2.2021

Aki Arkiomaa, toiminnanjohtaja